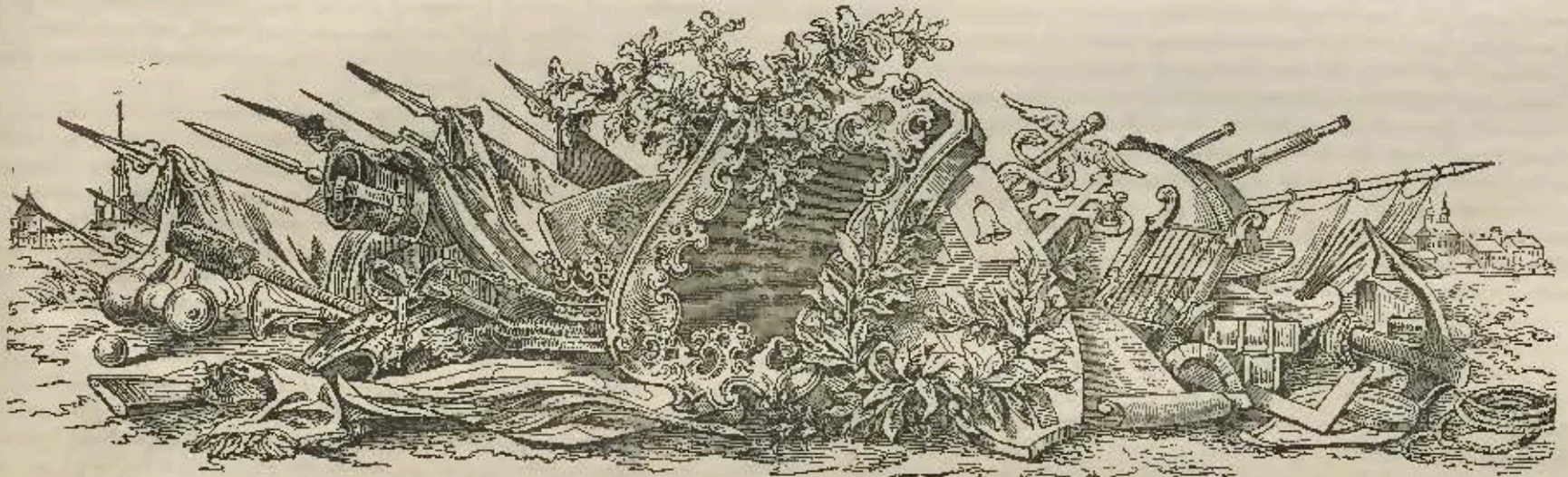

Երագիր Հարսիմանի

ԹԻԻ 1

ՏՅՈՒՆՈՒՆԵՐԻ (27 ԴԵԿՏԵՄԵՐԻ)

1855

ԲՈՒՆԱԳՈՒՄԻՆԻՐ

ԵԼՈՒՐԻՆ. Դեկտեմբերի 28-ը... ԳԼԿԵՆ. Կապույտ... ԶԵՆՈՒՄԻՆԻՐ. Կապույտ... ԶԵՆՈՒՄԻՆԻՐ. Կապույտ...

ԱՆՍՏՐԻԱ

ԱՆՍՏՐԻԱ ՏՅՈՒՆՈՒՆԵՐԻ

Ինչպե՞ս տարւան Գեղեթ. 28-երորդ, որն ալ արեւ... Երեւան խնդրոյն մէջ նշանաւոր օր մ'էլ պաւ: Ռուսաց...

յայտարարութիւնը՝ խաղաղութեան պնդումի յայտարարութիւնը:

Ինչքան շուրջնքն Լատուիայ շինարարութիւնը... Զեյնալի ամենայն Ռուսաց, եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն... Զեյնալի ամենայն Ռուսաց, եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն...

Զեյնալի ամենայն Ռուսաց, եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն... Զեյնալի ամենայն Ռուսաց, եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն... Զեյնալի ամենայն Ռուսաց, եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն...

սովորաբար, անոր համար մեծապատ Սուլթանը զօ-
րաց վերին հրամանատարին հրամայեց, որ միջոցին
վրանսն յորմար անհաւաք ամէն շէնքերը
տրուին:

Հետագայով Գարիբոլին կը ծանուցուի որ կայսրը
հափառեալ իշխանը իր հիւանդութեանը համար փա-
րիզ կանչելու է:

ՅՈՒՍԱՅ ՏԵՐՈՒԹԻԻՆ

Հ.ՈՒՄ, 11 Դեկտեմբերի: Ամբողջ երեսուն տու-
րի է, քանի որ Ս. Պողոսի Առաքելային իրեալ Օս-
տրիայի մոյր եկեղեցին այրած է, որն որ չէ թէ
միայն իր հետ թեանն է. պանիկա շինող ու զարդա-
րող կայսերաց ու Քահանայապետաց շքեղ սենտանն,
պիւ մանուսնիկ իր ճարտարագործ ու արուեստագործ
շինաւածքին համար մեծ յարգ ունէր: աս բանս բո-
լոր արեւելեաց քնդհանուր քաւ մը պատմութեան էր:

Եւ զժամանակէն սկսելով միջնադարէն համար
ամենաւնի բաղնիքը շարժեցաւ, ու նոյն Ս. Պողոսի
գերեզմանին վրայ նորէն եկեղեցի մը շինուի: աս
առաջարկութիւնը մեծ շնորհակալութեամբ ընդուն-
եցաւ Լեւոն Ժ. II. Քահանայապետը, եւ հրաման
տուաւ, որ աս շինէն շքեղ ու գեղեցիկ ըլլայ:

Հիմալ աս մեծ ու գեղեցիկ շինութեանը, որն որ իր
մարտարկներուն հարստութեամբն ու արուեստագործ
զարմանալի է, գրեթէ լմնացած ըլլալով՝ մեր դարուն
արուեստագիտն պաշտօնմանց համար կոմպետած ա-
մենամեծ յիշատակարաններէն մէկն եղած է: Ս.
Քահանայապետը որն որ մեծ հոգ ունեցաւ, աս շէն-
քին կառուարուիլ փութացընելու, յարմար առիթ
գտաւ աս օրերս անոր սմանն հանգիստ նոյն բաղ-
նիքին: Կարգինալաց, արքեպիսկոպոսաց ու Լայիս-
կոպոսաց ներկայութեամբը կատարելու, որոնք Վա-
նասուրը կուսին Միտրատ Զոքեթեան հաւատք մասն
ըլլալու, պատգամը լռելու համար Հոսմ՝ եկած էին:

Եւ հանդիսութեան համար որոշուած էր ամսուր
10 Երրորդ օրը, որ օրն որ ժամը 8 1/2 ին Արապտն
Հայրը Ս. Պողոսի եկեղեցին եկաւ. անմիջապէս հան-
դիսութիւնը սկսաւ. կարգինայինքն եւ արքեպիսկո-
պոսնքն ընթերցեցին իւր իւր միջնա կէտերէն
հարց ժամը 2 տեսց հանգիստը պատարագով
մեկտեղ, զորն որ վեհա՝ Միտրոպ Սփարցա կարգի-
նալը մատուցց:

Եւ պաշտամանց աւան Ս. Հայրը իր գահէն շար-
ժիչ ծառ մը խառնեցաւ, որուն մէջ նստելու աս հայա-
կոպ եկեղեցին օծելու ուրախութիւնը յայտնեց:

49 Կարգինայներէն եւ 140 արքեպիսկոպոսներէն
եւ եպիսկոպոսներէն գտաւ աս հանդիսին ներկայ էին
բարեկամն աս աշխարհներ, արքաներ եւ կրօնագոր-
ծն եւ Հոռոմայ ոստիկանութիւնը: Կարծեալ ներ-
կայ էին դեռ պանիկան անձինք, զարմարներ եւ
Կարգինայի պաշտօնակարներ: Եւ երբ որ աս մեծ ու
հոգեկալ եկեղեցին ժողովրդի ան բացառեալ անմի-
ջապէս բաղնիք թեմային ինքուեցաւ, ինչպէս եւ տար-
ւոյն երանումն ու օրն անախորժ էր: Ամեն մարդ աս
շէնքին վրայ կը դարմանայ կը մնայ, մանաւանդ իր
մարմարիներուն ա մեծապէս քարերուն շատու-
թեամբը վրայ, որոնց մէջ Կառնայ կարկու պարգեւած
միջոցաբարէն (Քալաֆէթ) շինուած խորանն, ու Մէհ-
մետ Էյի փառալին ընծայած բնակէն (ալապատուէ)
մեծ օրհները, որոնք աւագ խորանին շքեղ զարդերն
եղած են, ամենուն աչքը իրենց վրայ կը դարձընեն:

ՍԱՐԳԻՆԻԱ

Թ.ՍԻՐԻՆ. Գեղեցիկների վերջին օրերը պատգա-
մաւորաց սենեկին մէջ վանքերու նկատմամբ ալ
զայնակալի օրերը մ'առաջարկուեցաւ, որուն
զխաւոր իմաստն աս է՝ որ բոլոր կրօնաւորաց կար-
գերն, ի բաց առեալ Ողորմած Քերի բառաւ, նշնա-
պէս Ս. Եփեսոսի կուսանքի թու վանքերն, եւ ու-
րիշ ընկերութիւններն, որոնց գործքը հասարակաց
կրթութիւնը, հետեւեալ ծառայութիւնն եւ քա-
րոյրութիւնն է, պիտի վերցուին, եւ անոնց բոլոր
ինչքերն, իրաւունքներն եւ ստացուածքները տեղա-
թեման պիտի անցնին: Գրաւած ուսուցումն ու ժո-
ղովրդագետներուն նպատակը, երկրորդ Սարգի-
նիայի կղերին թիւը ամբողջացընելու, եւ երրորդ
ընթացած փոքրեալ անձանց ինչպէս տալու, որն որ
հասակին համեմատ պիտի ըլլայ: Օտարական կրօ-
նաւորները ինչ որ իրենց հայրենիքը դառնալ կու-
ղեն՝ կրօն փնտրուին համար 300 փրօնը պիտի ըն-
դունին եւ իրենց բոլոր վանք բերածներն եւ պիտի
դարձուն: Եւ անոնց ըստ բոլոր հասարակ եկեղե-
ցիկներուն կանոնիկոսաց ժողովներն եւ պարզ բա-
րեկարութիւնները պիտի վերցուին, եւ բոլոր եկե-

ղեցական անձանց շէնքերու եւ ընկից վրայ տուրք
պիտի գրուի: Եւ օրերը, Կրթե Եւկալոսի ընդ-
հանաւ յազարայն Թուրքի կեցող ինքնակցը, Սար-
գիսիային Եւսարիայի հետ անհեղա զգուշութիւնը
պիտի ստանալընէ, եւ այսպիսի ձեռնարկութիւն
մը գիւրաւ այն հետեւութիւնները կրնայ ունենալ,
զորոնք Հեղեւտիան Թեմային կրօնաւորները վարն-
տելովն ունեցաւ: Քիչ մը յառաջ Միլանէն հոս ե-
կած անձինք կ'աղաճուրդեն, որ երրորդ աս օրի-
նաց Պիլմանթի խորհրդանշին առջեւ գրուելուն
ընդ հան հասաւ: Կարգինայի հպատակաց մէջ մեծ
յուզմունք պատճառեց: Կը վրեցուի որ եթէ ան
օրերը հաստատուի, որուն հետ շատ աւսարիպի
կրօնաւորներ յարաբերութիւն ունին, Եւսարիա
նոյն կարգադրութիւններն ընէ՝ գործը Հեղեւ-
տիային համար ըրած էր: Եւ այդ էն պարտած լռութեան
նայելով աս կարգերուն վերաբերող շատ ուստիա-
ցիներ իրենց աւերութեան դիմած են: Կարծեալ կը
սուի որ Միլան կեցող Սարգիսիայինը՝ Կարգինայի
նկարին գործն պաշտօնէին պատկանաւորութիւն
մը պիտի խրկեն, որպէս զի տղաչէ որ Եւսարիայի
հպատակներն այն կարգադրութիւնէն դուրս հանեն,
որպէս զի չըլլայ ինչ շատ ընտանիքներ իրենց Լոմ-
պորտիայի մէջ ունեցած գործը թող տալու ստի-
պու ելով կործանին, երրորդ Եւսարիան ալ ինչպէս
թեմային կրօնըն ըրաւ: Սարգիսիայինը սահմանէն
դուրս վաճառելու ըլլայ:

ՅՈՒՆԱՍՅԱՆ

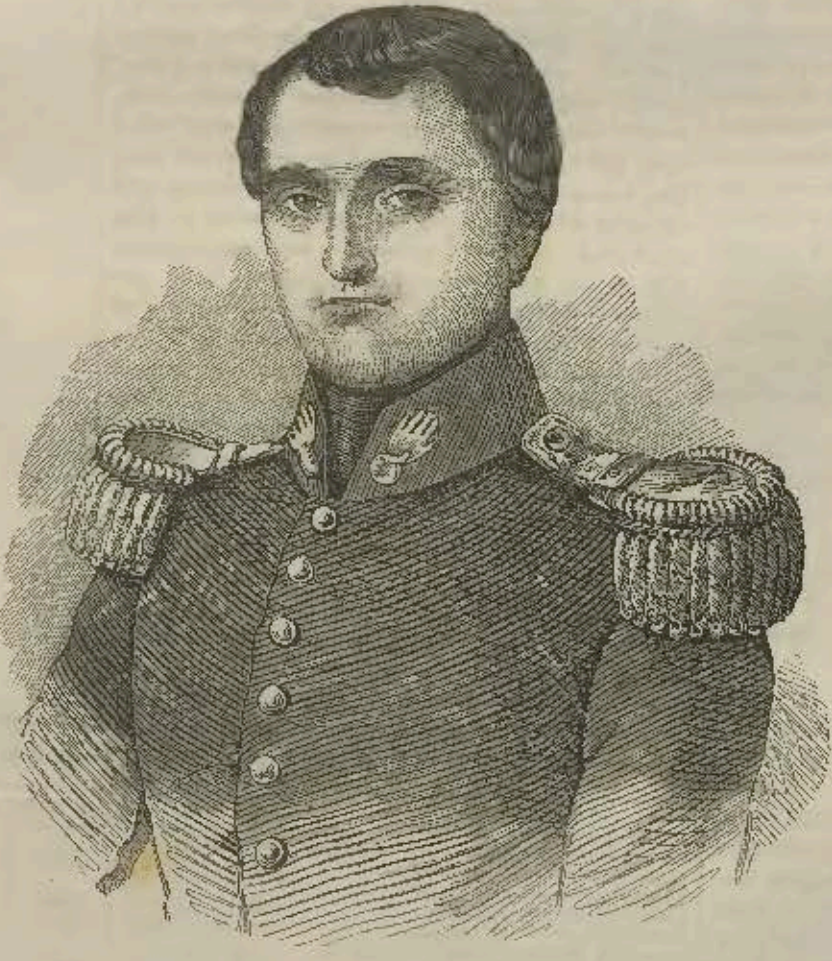
Երեւոյ, 22 Դեկտեմբերի: Թագաւորը խորհրդ-
դանոցը բացաւ, իր գահաժողովեան ղեկավար բա-
նակարանը հետեւեալն է: Ինչպիսիք անցին դարձ-
րուն համար Եւստուոյ շնորհակալ կը ըլլայ: Թա-
գաւորին մըրը մահուան հանդիսով ժողովրդեան ցուցը-
յած ցաւն՝ իր համակրութեան միջնորդական ապա-
ցոյց մըն է: Բարձրագոյն Գրան հետ բարեկամական
յարաբերութիւնները նորէն հաստատուելու համար
կրեւելի միջոցներ ձեռք առնուած են, եւ կը յու-
սուցուի որ զաշնակէց մեծ տերութեանց գոր-
ծակցութեամբն յարաբերութեամբ զուլս կ'ընէ: Եւ
ընկերան պատերազմին մէջ խիստ լէզըրականութեան
պիտի առնուի:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆՔ

ԴԵՆԵՐԵԱՆ

Նախնական էջնաւ:

Գ.Ա.ՂԱՅԻ մեծապատ
կայսեր հորեղբորորդին՝ Նա-
փոլէն Անթոնի իշխանը,
ժամանակ մը Ղաթախիայի
խոգաւոր կողմէն Հերոնիմոս
Պոնափարիսի պղաճի սրբին
է, զորն որ իր Վերսիլեմիկե-
կի անէն առած կատարինէն ա-
նուն երկրորդ կնոջմէն ունե-
ցաւ: Աս Նափոլէն Զոքեթի
կարգու Պոլոս Պոնափարիսի
իշխանը, Թրիքաս ծնած է,
1822ին Պեղոսեմիսի մին:
Բնութեամբ հանձարեղ ու
զորեմ է: Իր երիտասար-
դութեան առջի ժամանակն
իտալիա անցուց. 1837ին
Վերսիլեմիկի տերութեան
մէջ զինուորական ծառայու-
թեան մտաւ, ու 1840ն ե-
տեւ Եւրոպայի շատ երկիր-
ները ճամբորդութիւն ըրաւ:
1845ին քանի մը շուրաֆ
ժարիչ կենտրոն ետեւ, հա-
տարակապեւտական կողմա-
կողմեան հետ հարցադակ-
ցութիւն ընելուն համար՝
Կարգինային մերժուեցաւ:
Եւրոպ 1847ին իր հորը հետ
նորէն Գոթրիս գնաց, ու
1848ին Փետրուարի յեղա-
փոխութեան ետեւ, նախ արքային սահմանադրի-
ոս ետքը արքային օրէնսդիր ժողովին մէջ անդամ
ընտրուեցաւ: Աս վերին ժողովին մէջ օսակալա-

ՆԱՓՈՒԼԻՈՆ ԻԺԽԱՆ

զանկա իրեն գեապան Մա-
տրիա խաւրեց, բայց երբ որ
իմացաւ որ ճամբուն վրայ,
Պոլոսը քաղաքը, կառավա-
րութեան բռնած յետախա-
ղաց քաղաքականութեանը
ստապիլ չէ՛ր կը խօսի, շուտ
մը ետ կանչեց: Եւրոպ 1852ին
Դեկտեմբերի 2ին իր հորեղ-
բորդին Նափոլէն Գ. ա-
նունաւ Գոթրիսի կայսրու-
թեան գահն ելաւ՝ աս իշխա-
ւին վերջն ալ բողոքովն փո-
խուեցաւ, ու նոյն Նափոլէն
մեծապատ կայսեր դրած օրի-
նաց զարգեցեալը, թէ որ
կարեւորանալու պահն ուղղակի
ժառանգ ծնանելու չըլլայ,
Նափոլէն իշխանը նոյն գահը
պիտի ժառանգէ:
Եւրպէս ու մոնտուն յայտ-
նի է, Նափոլէն իշխանն աս
տարւան Խորմի արշաւանաց
մէջ զաղկոտի գորաց հետ էր,
ու իր ներկայութեամբը պա-
տերազմներուն մեծապէս
սիրտ ու քաջալերութիւն կու-
տայ: Բայց վերջի ամենները
իր հիւանդաւորն վիճակը
ստիպեց զանկա պատերազմի
առաջարկէն հեռանալու, եւ
հիմալ ատենէն մը վեր կու-
տանքու պոլիս կը կենայ:
Նափոլէն իշխանին կեր-
պարանքը, ինչպէս որ ամեն ճանցողիկը կը հաւ-
տատեն, ըստ ամենայնի իր հորեղբոր՝ Մեթիս Նափո-
լէնի կերպարանացը կը նմանի:

L. b. var. *ovata* spm. spm. n. m. d. e.

Դանքսին մամկնն տուող արտաքուսոց մէջ բնիկը մօձ մօր իմանալուն: զերջուպէս առաւանջ մնա խաղալեցու: աղան շնչառութիւնը, պղպիկն հոսոց ձեռքերը գոլմնալա: սկանն, աչքերը քոցուցանն, երանք հանդարտեցու: Քանի մ'առանկ լայհ'հոբելն ա երայն շորալմ'ներու: փարձառութեանը գիտեր մայրը թնայան, գեթ օր մ'ալ կ'ուրբն: — Եւն ինանքով կու մայրուկ մը մէջ մ'ալ աղան դուրը վերջուց ա նորութեաց լալմ մ'ու պալմ'աւելով դնոց արտա:հանին քու: իր ջերմ ձակաւոր ոտս քիւլ պատու հանին կլալմ'նցուց: Երբոր ստոյղն ձայնակն իրերէր ընկնցան, սկստ մայրը լայն ու շքնամալէն հիւժաւ աչքերովն անմիկթոր ձիւնապառ դիւերը դնել, օրտ

Երբոր աս երկու կանայք իրարու հետ կը խօսեին՝ մե-
կեղծույ պատիւը բռնելն ու ըստ գեղացւոյ կնիւն-
թէ դիմելը հետեւեալ դէպք համար է որ իմաց, արդ-
եւէ ոչ հիւանդ աղան իրենց կնիւնք մեծ փասնոցի մէ-

ՈՒՅՈՒՄՆԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆՈՒՐԸ

Պարզեցիկ և բացառիկ էր: Փարիզի մեջ բաղնիքի օրացույցները եւ ուրիշ չընթանալով խնդիրներէ դուրս 10 մեծ քաղաքական լրագրողներ կ'ընկնէ, որոնց ամէն մէկուն բաժանորդներուն խիւղ հետեւեալն է: 1- Գրեթէ օրը 41,000 օրինակ կը տպուի, ու ան ալ 2 ժամու. մէջ, չորս անուաւոր մամուլներով: Ինչպէս որ ասկէ յայտնի է՝ աս քաղաքը ամէն մէկ թիւը ստանի մի եւ նոյն ատեն չորս մամուլ մէջ տպուելու համար, չորս անգամ կը շարունակուի ԼԵ ՍԵՆՆԵ 36,000 օրինակ կը տպուի, ԼԵ ՔԵՆՏԻՆ 26,000, ԼԵ ՓԵՔԷ՝ 16,000, Լ- ՎԵՐՈՆՆԵ՝ 15,000, ԼԵ ԴԵՄԱՆՆԵ՝ 9,000, ԼԻՆԵՎԷ՝ 6,000, ԼԵ ՄԱՐՍԵՆՆԵ՝ 5,000, ԼԻՆԵՔԷ՝ 4,000 եւ Լ- ՎԵՐՈՆՆԵ՝ 3,000 օրինակ: Ըստ հաշուին համեմատ, Փարիզի մէջ ամէն օր 161,000 օրինակ լրագիր կ'ընկնէ:

CONFIDENTIAL FOR EYES

[illegible]

1855 ՅՈՒՆԻՈՒՐԻ 2 (ԴԵԿ. 21.)		3. (22)	4. (23)	5. (24)	6. (25)	8. (27)	2-րդ անգամ - ետքը
Անդաքստա՝ 100 Հոլանդա - Գերմ. ֆրանկ -	105 1/2	105 1/2	—	—	—	—	2 1/2
Անգլաքսա՝ 100 Բեռլինացի ֆրանկ -	127 3/4	127 3/4	128 3/4	128 3/4	—	127 3/4	3 1/2
Բեռլինացի 300 Դոստոյնսկի ֆրանկ -	—	—	—	—	—	—	2 3/4
Լոնդոնի 1 փոստա սպի՝ քլեր -	12,17	12,18	12,25	12,25	—	12,18	3 3/4
Համբուրգի 100 մարկ պանդոկ -	93 3/4	93 3/4	85	94 1/4	—	93	2 1/2
Ստոկհոլմի 300 ֆրանկ -	—	—	—	—	—	—	2 1/2
Միլանի 300 փոստալիան փրանկ -	125 1/4	125 1/4	126	126 1/2	—	126	2 1/2
Փարիզի 300 ֆրանկ -	138	138 3/4	140 3/4	139 1/2	—	137	2 1/2
Գերմանիայի 100 մարկ -	128 3/4	127	128	127 3/4	—	126 1/2	3 1/2
Կ. Պոլսի 1 փոստալիան ֆրանկ -	—	—	—	—	—	392	3 1/2
Վիեննայի 1 փոստալիան ֆրանկ -	—	—	—	—	—	218	3 1/2
Պետերսբուրգի 1 փոստալիան ֆրանկ -	—	—	—	—	—	—	—
Ռուսիայի 1 փոստալիան ֆրանկ -	31 1/4	31 1/4	32 1/4	32 1/4	—	30 1/2	—
Սանկտ Պետերսբուրգի 1 փոստալիան ֆրանկ -	27 1/2	27 1/2	28 1/2	28	—	27 1/4	—